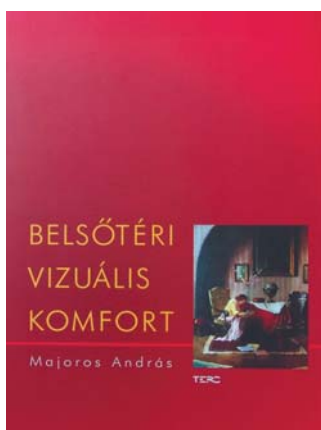

VTT krónika

2004-2006

1. ábra. Dr. Majoros András könyve a VTT támogatásával jelent meg

A VTT krónikájának ez a fejezete az előző évkönyv szerkesztésének lezárásától, vagyis 2004 szeptemberétől 2006 júniusáig követi nyomon az eseményeket.

A Hortobágyi Nemzeti Park által kezdeményezett, 2004 szeptemberében Debrecenben megtartott Fényszennyezés konferenciának társszervezői voltunk. Társaságunk két előadással képviseltette magát. A konferencia célja a figyelem ráirányítása volt a fényszennyezésnek a természeti és települési környezetre gyakorolt káros hatásaira, valamint a megakadályozás műszaki és jogi lehetőségeinek ismertetése és közös állásfoglalás kialakítása. Schwarcz Péter "Világítástechnikai lehetőségek a fényszennyezés mérséklésére" c. előadása nagy sikert aratott. Társaságunk több tagja hallgatóként vett részt a rendezvényen.

2004 őszén jelent meg Dr. Majoros András: Belsőtéri vizuális komfort. című könyv-

ve a TERC kiadó gondozásában. A szép kiállítású, gazdagon illusztrált 160 oldalas, nagy alakú könyv megjelenését a VTT is támogatta.

A SYMA csarnokban megtartott hagyományos őszi ankétunkon 120 résztvevő volt. Böszörményi Béla szervező munkájának eredményeképpen az utóbbi évek legszínvonalasabb szakmai programját sikerült összeállítani. A világítástechnika legújabb fejlesztései mellett nagyon szép megvalósult berendezések is bemutatásra kerültek. A rendezvény szervezését ebben az évben is a MEE titkárságára bíztuk. Az ankét során kerültek átadásra a VTT díjai, a magyar világítástechnikáért adományozott Sziráki-Gergely díjat dr. Lantos Tibor, a Világítástechnikai Társaság érdekében kifejtett munka elismerésére szolgáló Pollich-díjat Kosztolicz István kapta.

2004. októberétől megindultak a Világí-

2. ábra. Az Elektrotechnika 2006-os világítástechnikai célszámának első oldala

3. ábra. Előadás a galyatetői Közvilágítási Ankéton

tás Házában a rendszeres klubnapok. Ezek házigazdája előbb Poppe Kornélné volt, majd Szekeres Sándor vette át ezt a feladatot. Az első időben még nem volt szervezett program a klubnapokon, de 2005. első félévétől megindultak a rendszeres előadások. Előadóknak a szakma legkiválóbb képviselőit sikerült megnyerni. Az első előadásorozatot prof. em. Dr. Schanda János tartotta, "A világítástechnika fiziológiai alapjai egy fizikus szemével" címmel. A nyitó előadás a szemünk szerkezetével, a retina felépítésével, az akkomodáció-adaptáció jelenségével foglalkozott. A következő előadás az optikai jel útját ismertette a retinától az agyig, különös tekintettel az akromatikus és kromatikus jeltovábbításra

4. ábra. Kittler professzor előadást tart a Kárpázi szemináriumon

és észlelésre. A sorozat befejező előadása az észleletnek a kiváló inger jellemzőivel történő leírását tárgyalta, a fotometria és szín-inger mérés - színmegjelenési modell kérdéseinek felvetésével.

A következő előadás-sorozat Dr. Vetési Emil nevéhez fűződött, címe "Világítástechnika nemcsak világítástechnikusoknak" volt. Az előadások sorában ezután Tóth Zoltán két előadása következett, aki a fényforrás fejlesztések időszerű kérdéseiről beszélt. Sok érdeklődőt vonzott Dr. Wenzel Klára két előadása is, aki számos látás-élettani érdekességet ismertetett, az optikai illúzióktól a szintévesztésig. A 2006-os év első szemeszterének befejező sorozata

5. ábra. A VTT századik rendezvényének résztvevői

tát ismét prof.em. Dr. Schanda János tartotta, aki két előadásban beszélt napjaink leggyorsabban fejlődő területéről, a fényemitáló diódákról.

A szabadegyetem jelleggel megtartott előadásokon kívül több szakmai továbbképző tanfolyamot is rendeztünk. A bolti előadók részére szervezett, vizsgaköteles tanfolyamot négy hétvégén tartottuk meg a szaküzletekben, vagy áruházak világítási cikkeket árusító osztályán dolgozók részére, 2004 novemberében. A tanfolyam célja olyan világítástechnikai szakismeretek nyújtása volt, amelyeket a kereskedelmi szakiskolák tanterve általában nem tartalmazott, viszont az eladók szakszerű áruis-

6. ábra. A 2005-ös Világítástechnikai Anketé előadóinak egy csoportja

merete és a helyes vevőtájékoztató céljából elengedhetetlenül szükségesek.

A tananyagban az alapvető világítástechnikai mennyiségek, a kereskedelemben kapható fényforrások tulajdonságainak, alkalmazásának, meghibásodásának tárgyalása, a hagyományos és korszerű működtető egységek, valamint a bel- és kültéri lámpatestek részletes ismertetése szerepelt. Az előadásokat dr. Borsányi János, Arató András és Hirmann László tartották.

A másik tanfolyamot a közvilágításban dolgozó szerelők részére szerveztük. Az oktatás egy munkanap délelőttjére korlátozódott, 5 óra időtartamú volt. Ez alatt ismert szakemberek olyan világítástechnikai alapismereteket nyújtottak, amelyeket a résztvevők a szakmunkásképzőkben vagy szakközépiskolában nem tanultak, vala-

7. ábra. A CEN TC169 műszaki bizottság látogatása az Országházban

mint mód nyílt a közvilágítási lámpatestek gyártóinak képviselőivel találkozni, az elterjedtebb lámpatest típusokkal gyakorlatban megismerkedni, az üzemeltetésekor jelentkező problémákra választ kapni. Ezeket a kihelyezett tanfolyamokat az áramszolgáltató, illetve közvilágítás-üzemeltető cégek igényei szerint tartottuk meg.

2004. decemberében is megtartottuk szoros évszázadi közgyűlésünket, melyre a Világítás Házában került sor. 2005 januárjában a Világítás Házában Dr. Lantos Tiborra emlékeztünk, a beszélgetések során volt kollégái, munkatársai idézték fel a Tanár úr emlékét.

Böszörményei Béla, rendezvényszervezővel foglalkozó alelnökünk 2005. februárban lemondott tisztségéről. A VTT elnöksége sok éves munkáját megköszönve a lemondást tudomásul vette, és helyére a legutóbbi vezetőségválasztó szavazáson a következő legtöbb szavazatot kapó Pécsi Tivadart kooptálta.

2005. május 12-13-án a Világítástechnikai Társaság, a BDK és a MEE Miskolci szervezete közös szervezésében Galyatetőn tartottuk meg a 36. Közvilágítási Anketót. A rendezvényhez kapcsolódó fakultatív program az MTA Konkoly-Thege Miklós Csillagászati Kutatóintézet Piszkestetői Observatóriumának megtekintése volt. A Közvilágítási Anketéhoz időzítve egy színes szórólapot jelentettünk meg, amely a világítástechnika iránt érdeklődőket ismerteti meg a VTT-vel és annak munkájával.

Az Európai Unióban 2002. végén fogadták el az elektromos és elektronikus termékekből keletkező hulladékok (WEEE) kezelésére vonatkozó irányelvet, amelynek alapján a tagországoknak is ki kell dolgozniuk a saját szabályozási rendszerüket. Magyarországon a 264/2004 sz. kormányrendelet szabályozza ezt a kérdést. A rendelet értelmében az elektromos és elektronikai termékeket gyártó és/vagy forgalomba hozó cégek kötelesek a törvény által

meghatározott mértékben visszagyűjteni és ártalmatlanítani az elektromos és elektronikus hulladékot (e-hulladék). 2005. au-

dekeit képviselve, a visszagyűjtés és az újrafeldolgozás lehető legkedvezőbb feltételeit tudja megteremteni. A tárgyalások

Konference Vyšegrádských zemí pro osvětlení
Konferencja oświatleniowa krajów Grupy Wyszehradzkiej
Konferencia Vyšehradských krajín pre osvetlenie
Visegrádi Országok Világítási Konferenciája

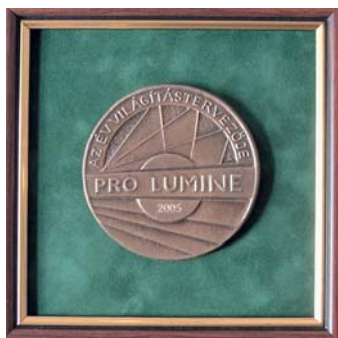
8. ábra. A LUMEN V4 konferencia logója

gusztus 13-tól lépett hatályba a rendelet azon előírása, amely egyes elektromos és elektronikus készülékek hulladékainak visszavételéről intézkedik. A világítástechnikai területen a rendelet minden világítótestre vonatkozik, kivéve a normál izzókat, halogénizzókat és a háztartásban használt lámpatesteket. Az augusztus 13. után gyártott fényforrások dobozát egy áthúzott szeméttároló edénnyel jelölik meg, arra utalva, hogy ezek a fényforrások nem helyezhetők el a kommunális hulladékkal együtt. A kereskedők kötelesek a vevőket tájékoztatni arról, hogy az így megjelölt termékek olyan anyagokat is tartalmazhatnak, amelyek a környezetbe kerülve annak károsodását okozhatják, és ezeket a termékeket nem szabad a települési szilárd hulladékkal együtt elhelyezni.

A VTT tárgyalásokat kezdett a hazai hulladékkezelő vállalkozásokkal annak érdekében, hogy világítástechnikai szakma ér-

szereződhetek az Electro-Coord Kht.-vel. Ezt a lehetőséget 80-nál több világítástechnikai vállalkozás vette igénybe. A megállapodás előkészítésében Bánfalvi Miklós, Nagy János, Pécsi Tivadar, Szalkai Tamás és Schwarcz Péter segítettek.

Az Európai Szabványosítási Bizottság, a CEN TC169-es világítástechnikai műszaki bizottsága az MSZT és a VTT meghívására 2005. szeptember 8-9-én Budapesten tartotta soron következő ülését. A rendezvény kísérőprogramjaként az ülés 25 résztvevője a Parlamentben tett látogatást, majd a vendéglátókkal kiegészülve esti sétahajózáson vettek részt, amelynek során fővárosunk nappali és esti panorámáját is megcsodálhatták. A látóvalókat dr. Schanda János kísérte élvezetes stílusban előadott, személyes élményekkel is kiegészített magyarázattal, a díszvilágításokkal kapcsolatos adatokat Schwarcz Péter és Dr. Horváth József ismertették. A rendezvény költségeit a VTT fedezte, a Lisys, a Philips és a Tungsram-Schröder anyagi hozzájárulásával kiegészítve. Az ülés kapcsán felmerült Magyarország esetleges csatlakozása a lámpatest és világítási alkatrész gyártók európai szervezetéhez, a CELMA-hoz. Ez a szervezet az Európai Unió irányelvei kidolgozása során a világítástechnikai ipar érdekeinek érvényesítésére jött létre. Az egyes országok gyártói nem közvetlenül, hanem szervezeteik útján vesznek részt a CELMA munkájában. A VTT tárgyalásokat kezdett a szervezetbe való esetleges belépésről.

9. ábra. Az év világítástervezőjének adományozott PRO LUMINE díj

10. ábra. Közgyűlés

2005. szeptember 14-én szép jubileumot ünnepeltünk: a kerek századik, Déri Tamás szervezésében lebonyolított rendezvényt tartottuk meg. A program az ünnepi alkalomhoz méltó volt, ezúttal nem egy szokásos cégbemutatóra került sor, hanem a Parlament világitási berendezéseivel ismerkedhettek meg azok a kollégáink, akik elfogadták a VTT meghívását.

2005. október 12-13-án újabb színvonalas Világitástechnikai Ankét megrendezésére került sor, ezúttal a MTESZ Kossuth téri székházában. Ezúttal Pécsi Tivadar volt a rendezvény főszervezője. A kétnapos szakmai programot egy jól sikerült esti sétahajózás egészítette ki, a főváros kivilágított esti panorámájának megtekintésével. Az ankét keretében történt meg a Pro Lumine díjak átadása. Ezt a díjat 2005-ben a Magyar Elektrotechnikai Egyesület Világitástechnikai Társasága, a Magyar Világitástechnikáért Alapítvány és a Magyar Mérnöki Kamara Elektrotechnikai Tagozata alapította. A hazai világitási kultúra színvonalának emelését szolgáló díj elnyerésére 2 kategóriában (beltér és kültér), az elmúlt 3 évben megvalósult munkák terveivel lehetett pályázni. A szakmai zsűri a beltéri kategóriában a díjat Némethi Ferenc és Villányi László részére ítélte meg, a Művészetek Palotája világitásáért. A kültéri kategóriában a bíráló bizottság döntése értelmében a díjat ebben az évben nem adták ki.

2005. december 7-én került sor a Világitás

Házában a Káprázási szemináriumra a CIE MNB, a VEABAFSZMB és a VTT közös szervezésében. Előadást tartottak: Dr. David MacGovan Angliából, Dr. Richard Kittler és Stanislav Darula Szlovákiából, valamint Dr. Schanda János és dr. Borsányi János. A nagyszámú egyetemi és főiskolai hallgató mellett kollegák is részt vettek a szemináriumon. A kitűnő program és szervezés Dr. Schanda János professzor úrnak köszönhető.

A VTT 2005. december 13-ra meghirdetett közgyűlését Lerner Péter levezető elnök nyitotta meg. A közgyűlés következő programjaként Dr. Horváth József tartott nagy figyelemmel kísért vetített képes előadást a magyar világitástechnika történetéről.

Ezután Nagy János, a VTT elnöke tartotta meg éves beszámolóját, melyet a jelenlévők egyhangú szavazással elfogadtak. Ismertette, hogy a MEE alapszabály változása következtében lehetőség nyílik arra, hogy a VTT korlátozottan önálló jogi személyé válhat. Szavazásra bocsátotta a kérdést, hogy a VTT önálló jogi személlyé váljon-e. A közgyűlés az igenleges javaslatot egyhangúan elfogadta és felhatalmazta az elnökséget a szükséges jogi lépések megtételére.

Következő pontként Radványiné Novotny Olga ismertette a VTT új alapszabályának tervezetét. Az alapszabály megváltoztatását részben a MEE megváltozott

11. ábra. Hallgatói Ankét

12. ábra. Dr. Schanda János professzor előadást tart

alapszabályához való hozzáigazítás, részben az önálló jogi személyiség indokolja. Tájékoztatta a résztvevőket, hogy az új alapszabály értelmében ellenőrző bizottság felállítása válik szükségessé.

A közgyűlés következő pontja az elnökség megerősítése volt. A jelenlévők az elnökséget egyhangú szavazással megerősítették funkciójában. Az ellenőrző bizottság személyi összetételére vonatkozóan a VTT elnöksége Major Gyulát elnöknek, Ángyánné Kiss Zsuzsannát és Schulcz Gábort tagoknak jelölte. A közgyűlés a javaslatot egyhangú szavazással elfogadta.

A 2006-os tisztújító közgyűlés előkészítéseként jelölőbizottságot kell felállítani. Az elnökség javaslata: Esztergomi Ferenc elnök, Szirmai Dorottya és Farkas János bizottsági tagok. A javaslatot a jelenlévők szótöbbséggel elfogadták. Ezután Dr. Horváth József, a MEE elnöke köszöntötte a 10 éves VTT-t, és jubileumi oklevelet adott át, valamint átadott a VTT könyvtára részére 61 kötet világítástechnikai szakirodalmat. Lernei Péter, a MEE ügyvezető igazgatója ismertette a 2005. évben a VTT tagjainak adományozott egyesületi díjakat. Almási Sándort Kandó, Schwarz Pétert Urbanek

díjjal tüntették ki, Szilas Péter MEE életpályadíjban részesült. Haász Ferencet szakirodalmi nívódíjjal tüntették ki.

Dr. Schanda János ezután a CIE (Nemzetközi Világítástechnikai Bizottság) elismerő oklevelét adta át Dr. Horváth József és Dézsi Gyula részére.

A VTT elismeréseit és díjait Kosztolicz István, a díjbizottság elnöke és Nagy János, a VTT elnöke adták át. Elismerő oklevelet kaptak (az átadás sorrendjében): Polgár Péter, Molnár Károly, Horváth Lajos, Orlay Imre, Ángyánné Kiss Zsuzsanna, Bánfalvi Miklós, Szalkai Tamás, Pécsi Tivadar, Schwarz Péter, Szekeres Sándor és Déri Tamás. A Sziráki-Gergely díjat Várkonyi László, a Pollich díjat Kosák Józsefné kapta.

Befejezésül Nagy János elnöki zárszavában megköszönte a VTT tagjainak áldozatkész munkáját és ismertette a Társaság előtt álló feladatokat: jobban nyitni a társadalom felé, és hírt adni a jó világítási megoldásokról. A Társaság fontos feladata a tisztességtelen vállalkozók kiszűrése, hogy a durva versenyben a szakma tisztasága megmaradjon.

A munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002 (II.8) SzCsM-EüM rendelet előírásai ellentmondásban voltak az MSZ EN 12464-1 szabvánnyal. A VTT 2005-ben kezdeményezte a rendelet módosítását, melynek eredményeként a 28/2005 (XII.28) FMM-EüM rendelet módosította a munkavédelmi alaprendeletet. Eszerint és 2006. január 1-jétől a munkahelyeken az említett nemzeti szabvány mennyiségi és minőségi jellemzőit kell alkalmazni. A rendelet módosítása nyomán megszűnt az a visszás helyzet, hogy a munkavédelmi ellenőrzések során egyes esetekben kifogások merültek fel a szabvány előírásainak mindenben megfelelő világítás ellen.

2006. január 6-án nagy részvétellel kísértük utolsó útjára a Magyar Elektrotechnikai Egyesület elnökét, a VTT tiszteletbeli

13. ábra. Közvilágítási Ankét

elnökét, Dr. Horváth Józsefet.

2006 februárjában a www.vilagitashaza.hu oldalon elindítottuk internetes állásközvetítő szolgáltatásunkat. A honlapon állásajánlatok és álláskeresési hirdetések a Világítás-technikai Társaság felügyeletével ingyenesen közzétehetők. A VTT a hirdetések közzétételével kívánja elősegíteni a könnyebb elhelyezkedést, de a hirdetőik közötti közvetítő szerepet nem vállal. A szolgáltatás igénybevétele díjmentes, és bárki számára rendelkezésre áll (tehát nem csak a VTT tagjai vehetik igénybe). Az ötlet és az új szolgáltatás technikai megvalósítása Mihalik Gáspár kollégánknak köszönhető.

2006 áprilisában újra megjelentet az Elektrotechnika világítástechnikai cíelszáma, melynek szerkesztését Némethné dr. Vidovszky Ágnes vállalta el.

2006 május 1-jétől a VTT saját adószámmal, statisztikai számmal és bankszámla számmal rendelkező társasággá alakult, amely továbbra is a MEE keretein belül fejti ki tevékenységét. Önállóan gazdálkodunk és adózunk, a VTT az egyesületekről szóló törvény alapján tevékenykedik.

A MEE Világítástechnikai Társasága és a MEE Szegedi Szervezete 2006. május 11-12-én "A közvilágítás üzemeltetési gyakorlata Magyarországon" címmel Gyulán, az Erkel Hotelben rendezte meg a 37. Közvilági-

tási Ankétot. A rendezvény ideje alatt lehetőség volt termékek, szolgáltatások bemutatására is. Újdonság, hogy a kísérő hölgyek részére külön programot szerveztünk. A rendezvényhez kapcsolódó fakultatív program május 13-án egy kirándulás volt a Gyula-Temesvár-Arad-Gyula útvonalon. Arad közelében szálltunk meg, bográcsos vacsorával és borkóstolóval, majd vasárnap reggel indultunk vissza Gyulára.

Együttműködést alakítottunk ki a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemmel, amelynek keretében a VTT jogi tagjai formatervezésben kérik a diákok segítségét, míg Társaság opponensi, konzultációs feladatokot lát el és speciális kollokviumokat is tart. Hasonló együttműködési megállapodás körvonalazódik a BMF Kandó Kálmán Villamos Karával és a BMGE-vel is.

Az elmúlt időszakban tovább folytatódott a VTT szakértői tevékenysége, melynek keretében több tanulmányt dolgoztak ki kollegáink (MÁV, Duna Torony).

Továbbra is minden évben megszerveztük a Hallgatói Ankétokat, 2005-ben a tizedik, 2006-ban a tizenegyedik ilyen rendezvényre került kor. Az ankétok megszervezésében, a program összeállításában Dr. Borsányi János és Molnár Károly működtek közre.

A visegrádi országok (Csehország, Lengyelország, Magyarország, Szlovákia) világítástechnikai szervezeteinek 2005. november 11-ei határozata alapján 2006. szeptember 28-29-én Balatonfüreden, a Hotel Füredben kerül megrendezésre a LUMEN V4, a Visegrádi Országok Világítási Konferenciája. A rendezvény magyar főszervezője Almási Sándor, a programbizottság nemzeti tagjai Dr. Borsányi János és Schwarcz Péter, az irányító bizottságban Dr. Horváth József, Nagy János, és Dr. Schanda János foglaltak helyet.

Arató András